

H O T Ă R Ă R E

cu privire la cererea judecătorului Eugeniu Beșelea privind înaintarea propunerii repetate de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă

15 septembrie 2023
nr. 395/23

mun. Chișinău

Examinând cererea judecătorului Eugeniu Beșelea privind înaintarea propunerii repetate de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, luând act de informația membrului CSM, Sergiu Caraman, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

C O N S T A T Ă :

Prin Demersul nr. 1065m/i din 15 aprilie 2022 Consiliul Superior al Magistraturii, în conformitate cu prevederile art. II din Legea nr. 47/2022 pentru modificarea articolului 13 din Legea nr. 154/2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, a remis Președintelui Republicii Moldova dosarul personal al judecătorului Eugeniu Beșelea pentru a fi numit în funcție până la atingerea plafonului de vârstă.

În urma examinării candidaturii vizate prin prisma corespunderii exigențelor formulate de Legea cu privire la statutul judecătorului, Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, a respins candidatura propusă, din punctul de vedere al necorespunderii cerințelor integrității și compatibilității cu interesele funcției publice solicitate.

În calitate de argument al respingerii candidaturii judecătorului vizat a fost identificarea unor elemente ale factorilor de insecuritate ce generează problema integrității acestuia.

Subsecvent, Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu a mai menționat că, judecătorul Eugeniu Beșelea, potrivit informațiilor recepționate a avut în gestiune și a făcut parte din completele de judecată, care au examinat dosare de rezonanță, iar în procesul de examinare a acestor dosare au fost emise hotărâri/decizii dubioase, ceea ce creează suspiciuni de părtinire și executare a unor ordine din domeniul politicului.

Astfel, învederând că, potrivit Legii nr. 544-XII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, candidații care aspiră la funcția de judecător urmează să întrunească cele mai înalte calități morale și profesionale, personalitatea nefiindu-i afectată de dubii și activități ce ar dăuna interesele și prestigiul justiției sau ar compromite onoarea și demnitatea funcției de judecător.

Prin urmare, în cazul în care se constată neîndeplinirea acestei condiții, ignorarea acestor constatări și numirea în funcția de judecător a unor persoane asupra cărora planează dubii de integritate constituie o sfidare a statului de drept.

Ulterior, judecătorul Eugeniu Beșelea de la Judecătoria Chișinău (*sediul Centru*), a înaintat în adresa Consiliului Superior al Magistraturii o cerere prin care a solicitat înaintarea repetată către Președintele Republicii Moldova a propunerii privind numirea sa în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

În cadrul ședinței Consiliului Superior al Magistraturii a susținut în totalitate cererea înaintată, afirmând că motivele invocate de Președinție nu și-au găsit confirmare.

Astfel, în corespundere cu prevederile menționate, avizul Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu, la data de 15 noiembrie 2022 a fost remis Inspecției judiciare pentru verificarea informațiilor expuse.

Potrivit art. 7¹ alin. (6) lit. d) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în vigoare până la 26 august 2022), Inspecția judiciară studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova sau de către Parlament a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător sau pentru numirea în funcția de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Magistraturii.

În corespundere cu prevederile pct. pct. 8.1, 8.2 și 8.3 din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 506/24 din 13 noiembrie 2018, *avizele cu privire la respingerea de către Președintele Republicii Moldova sau de către Parlament a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător, de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești, se aduc la cunoștință judecătorului vizat, care urmează să prezinte explicații cu privire la circumstanțele indicate în aviz. Avizele se transmit inspectorului judecător principal, care desemnează un inspector-judecător pentru executare. Inspectorul-judecător, în termen de 15 zile de la data primirii spre executare, verifică circumstanțele indicate în demers și perfectează nota informativă, care, prin intermediu șefului secretariatului se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii spre examinare.*

În rezultatul analizei Notei informative a Inspecției judiciare, s-a stabilit că, aspectele invocate în avizul Președintelui Republicii Moldova referitoare la imagine și carențele etice și deontologice, dar și la reputația ireproșabilă și corectitudinea în conduită în privința magistratului Eugeniu Beșlea s-au reținut următoarele.

În corespundere cu prevederile art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în domeniul asigurării controlului averii și al intereselor personale, *Autoritatea, efectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile realizate pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică și averea dobândită în aceeași perioadă și nejustificată și adresează instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate.*

Luând în considerare datele declarației de avere și interese personale, depuse de candidat, la 15 noiembrie 2022 Inspecția judiciară a solicitat Autorității Naționale de Integritate, informații în privința lui Eugeniu Beșlea în perioada activității sale în calitate de magistrat.

Respectiv, Autoritatea a inițiat proceduri de control pe dimensiunile averilor și intereselor personale, regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor soldate cu întocmirea actelor de constatare

a abaterilor.

În răspunsul Autorității Naționale de Integritate nr. 04-31/7947 din 25 noiembrie 2022 s-a menționat că, în perioada deținerii funcției de demnitate publică în calitate de judecător, în privința lui Eugeniu Beșelea nu au fost demarate careva controale în sensul invocat.

Totodată, la 16 noiembrie 2022 Inspecția judiciară a solicitat de la Centrul Național Anticorupție prezentarea informației, dacă în privința magistratului Eugeniu Beșelea se dețin informații cu privire la integritatea profesională sau dacă au fost înregistrate plângeri privind manifestări de corupție în activitatea sa în funcția de judecător (în acord cu Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 cu privire la evaluarea integrității instituționale).

În răspunsul Centrului Național Anticorupție nr. 02/36 3352 din 25 noiembrie 2022 s-a indicat că, judecătorul Eugeniu Beșelea nu a fost vizat în careva petiții, sesizări, procese și cauze penale gestionate/examinate de Centru.

Totodată, în procesul de verificare repetată a datelor dosarului personal al candidatului în informațiile solicitate suplimentar de la instituțiile de stat specializate în materie de integritate nu a fost posibil de stabilit alte elemente concludente despre candidatul Eugeniu Beșelea, decât cele luate în considerare la remiterea inițială de către Consiliul Superior al Magistraturii Președintelui Republicii Moldova a dosarului candidatului la funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă prin scrisoarea nr. 1065m/i din 15 aprilie 2022.

Finalmente, Inspecția judiciară nu a reținut circumstanțe ce ar demonstra că judecătorul vizat nu răspunde dezideratelor de integritate și reputație ireproșabilă.

În rezultatul examinării Notei informative a Inspecției judiciare, cât și al explicațiilor judecătorului Eugeniu Beșelea, Plenul CSM reține următoarele:

Potrivit art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului (în vigoare până la 26 august 2022), judecătorii judecătorilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art. 6, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani.

În conformitate cu art. 11 alin. (3) și alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe un termen de 5 ani sau până la atingerea plafonului de vârstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui. Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii.

În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre

prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

În condițiile art. 6 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului XII. 544-XIII din 20 iulie 1995 se consideră că, *nu are reputație ireproșabilă, în sensul alin. (1), și nu poate candida la funcția de judecător persoana care:*

a) are antecedente penale, inclusiv stinse, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;

b) a fost concediată din organele de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcțiile specificate la alin. (2);

c) are un comportament incompatibil cu normele Codului de etică al judecătorilor sau desfășoară activitate incompatibilă cu normele acestui cod;

d) a fost sancționată disciplinar pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale;

e) are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate.

În aceeași ordine de idei, deși din scrisoarea Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu (nr. 01-06-54 din 08 noiembrie 2022) reiese necorespunderea candidatului Eugeniu Beșlea cerințelor legale, totuși, avizul nu reprezintă date pertinente în sensul afirmat. Or, argumentele expuse fiind prezentate ca valabile în egală măsură pentru mai mulți candidați (4 raportați cu carențe la adoptarea actelor judecătorești), lipsesc elementele identificabile, raportate fiecărui candidat prin prisma principiului individualizării.

Corespunzător, se reține că, caracterul desăvârșit al motivelor neadmiterii candidatului la funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă ar contribui la o verificare calitativă a acestora de Consiliul Superior al Magistraturii (inclusiv Inspekția judiciară), ca organ de autoadministrare judecătorească, inclusiv, cu competențe de selecție și promovare a judecătorilor. Subsecvent, caracterul explicit al motivelor neadmiterii candidatului la funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă este în măsură să ofere claritate pentru candidat prin excluderea bănuielii în conținutul doar protocolar al poziției Președintelui Republicii Moldova expusă în scrisoarea nr. 01-06-54 din 08 noiembrie 2022 (la caz, în partea raportată la candidatul Eugeniu Beșlea).

Prin urmare, în procesul de verificare repetată a datelor dosarului personal al candidatului după solicitarea informațiilor suplimentare din cadrul instituțiilor de stat specializate în materie de integritate, Inspekția Judiciară nu a reținut circumstanțe ce ar demonstra că judecătorul vizat nu răspunde dezideratelor de integritate și reputație ireproșabilă.

Potrivit art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în vigoare până la 26 iunie 2022), CSM adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, votarea fiind efectuată în lipsa persoanei al cărei caz se examinează și în lipsa celorlalți invitați.

Reieșind din cele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în rezultatul exprimării votului membrilor, cu drept de vot, prezenți la ședință, cu 8 (opt) voturi „pro” și 1 (unu) voturi „împotriva”, consideră oportună acceptarea cererii candidatului

Eugeniu Beșelea privind propunerea repetată de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Învăderând cele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în conformitate cu prevederile art. 4, 17, 24 și 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului (în vigoare până la 26 iunie 2022),

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se acceptă cererea judecătorului Eugeniu BEȘELEA, judecător la Judecătoria Chișinău cu privire la înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

2. Se propune repetat Președintelui Republicii Moldova numirea domnului Eugeniu BEȘELEA în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

3. Hotărârea poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază Președintelui Republicii Moldova și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN